

ENTRE JO I JO, ELLA

Maria-Josep Ragué-Arias

Bayna Ana Wa Ana Hya. Autor i director: Jean G. Daoud. Intèrprets: Christelle Nassar i Rola Abia. Laboratoire de Dramaturgie et d'Actorat. Líban (Beirut). Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 2, 24 de novembre de 2006.

La violència de gènere és un assumpte que malauradament té actualitat avui a tot el món. No només a alguns països on a vegades ens pot semblar que l'islamisme hi té a veure. No només a alguns països que considerem que pertanyen a un estadi de subdesenvolupament. No només a països en els quals els nivells de renda per càpita és tan baix que tot sembla portar a la violència contra els més febles, en aquest cas les dones i els nens. No. La violència de gènere té actualitat avui a Europa, a l'Estat espanyol i a Catalunya, i la premsa diària ens informa una vegada i una altra dels assassinats de moltes dones a mans dels marits, amants, exmarits, examants...

Però la denúncia d'aquesta violència no és freqüent en els espectacles de teatre d'avui ni tampoc d'ahir. Si exceptuem alguns grups de teatre feministes radicals que sorgiren als Estats Units i també a Anglaterra als anys vuitanta, aquesta qüestió no sovinteja en els nostres escenaris. Per això ens va resultar sorprenent la participació del Líban al darrer Festival EntreCultures amb un espectacle duríssim sobre el maltractament a les dones.

Bayna Ana Wa Ana Hya, que significa «Entre jo i jo, ella», és la història d'una dona, una dona que representa moltes dones que es troben en la seva situació. Una dona recorda el passat, una actriu interacciona el present amb el passat interpretat per una altra actiu. És una dona que recorda i odia la violència que ha patit al llarg de la vida. És una dona que torna a ser la nena plena d'il·lusions i de somnis, plena d'alegria, però la realitat la torna al present i la violència del present li fa reviure també tota la violència i la crueltat del passat. La interacció entre el present i els records que ella vol destruir, les ganes de matar aquella nena que va ser, que va somniar i que va patir, el record de la nena, l'adolescent i la dona casada, proporcionen un joc que es veu enriquit per la metateatralitat que fa que els dos personatges siguin dues actrius que representen aquests personatges creats pel director de l'espectacle.

Sóc enmig de l'escenari.

Oculto la meua història en silenci.

El silenci representa els sentiments, vol dir fer sentiments,

o potser és que els meus sentiments han creat el silenci!

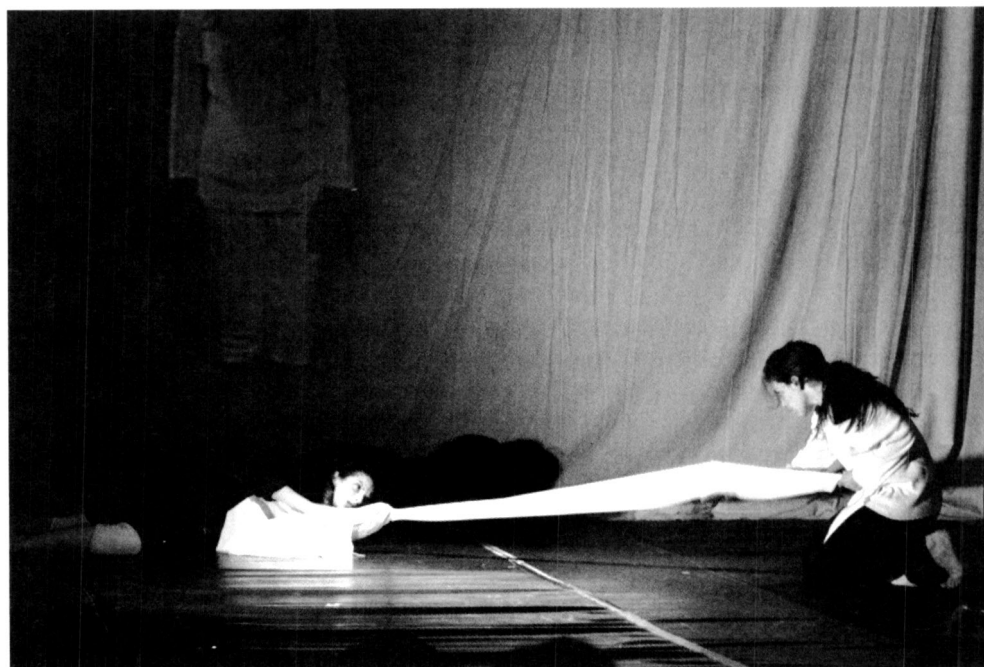
Les intèrprets són dues actrius d'una potència dramàtica important, d'una agilitat física gran i d'una veu que tot i que no és gaire treballada, té la força suficient per arribar al públic i colpir-lo.

És un text incisiu, però amb un alè poètic, que fa un contrast molt positiu amb la violència de la interpretació.

Per això la vida camina al meu darrere, la vida passeja a les celebracions de fertilitat, al voltant dels ramats, als restaurants, a la dansa oriental, a la dansa occidental, a les festes boges, (...) mira, al meu darrere la vida discorre, sí! Discorre. No veus les imatges, però és que per evitar la realitat, el director va suprimir les imatges. (...) Quan perdis les teves defenses, es desperta el seu instint animal i s'aprofita de tu, i ho fa de la pitjor manera. Jo vaig deixar el meu somniure allà, vaig deixar el meu somniure a l'última festa on algú va gaudir aprofitant-se de mi..., i aquí em tens, rient. Sóc aquí, jugant..., aquí em tens, rient.

Aquest petit fragment sintetitza d'alguna manera el to de l'espectacle: un joc teatral poètic i incisiu sobre la violència sexista, un text creat i dirigit per Jean G. Daoud, important home de teatre del Líban, que ja el 1977 va escriure i dirigir un text de caire també feminista: *La révolution des femmes*.

Al final de l'espectacle, les dues actrius van convidar la platea a evitar el silenci i denunciar públicament la violència de gènere.

Bayna Ana Wa Ana Hya, de Jean G. Daoud. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 2,
24 de novembre de 2006.
(Lessy)

La valentia d'enfrontar-se a alguna cosa comença per sortir del silenci..., hi ha entre vosaltres alguna que ho desitja o que en tingui el valor? És que algú de vosaltres creu que una noia de París o de Nova York o de Moscou o de Londres o de qualsevol altre lloc del món no pot ser víctima d'un abús? I tant! La qüestió és una altra, sí..., hi ha una diferència. Allà, hi tenen drets. (...) Allà és independent, però també la violen..., allà també fugim contínuament..., sola..., camina cap al silenci, i del silenci se'n fa també un abús... És que una noia rica no és víctima d'abús?

A Tortosa, a l'EntreCultures, un festival amb moltes sorpreses agradables, aquest espectacle va destacar no solament pel seu interès teatral, sinó també, i molt especialment, per la força de la denúncia. I la poesia del text, unida a la força interpretativa de les dues protagonistes, va ser una sorpresa punyent per a tot el públic.